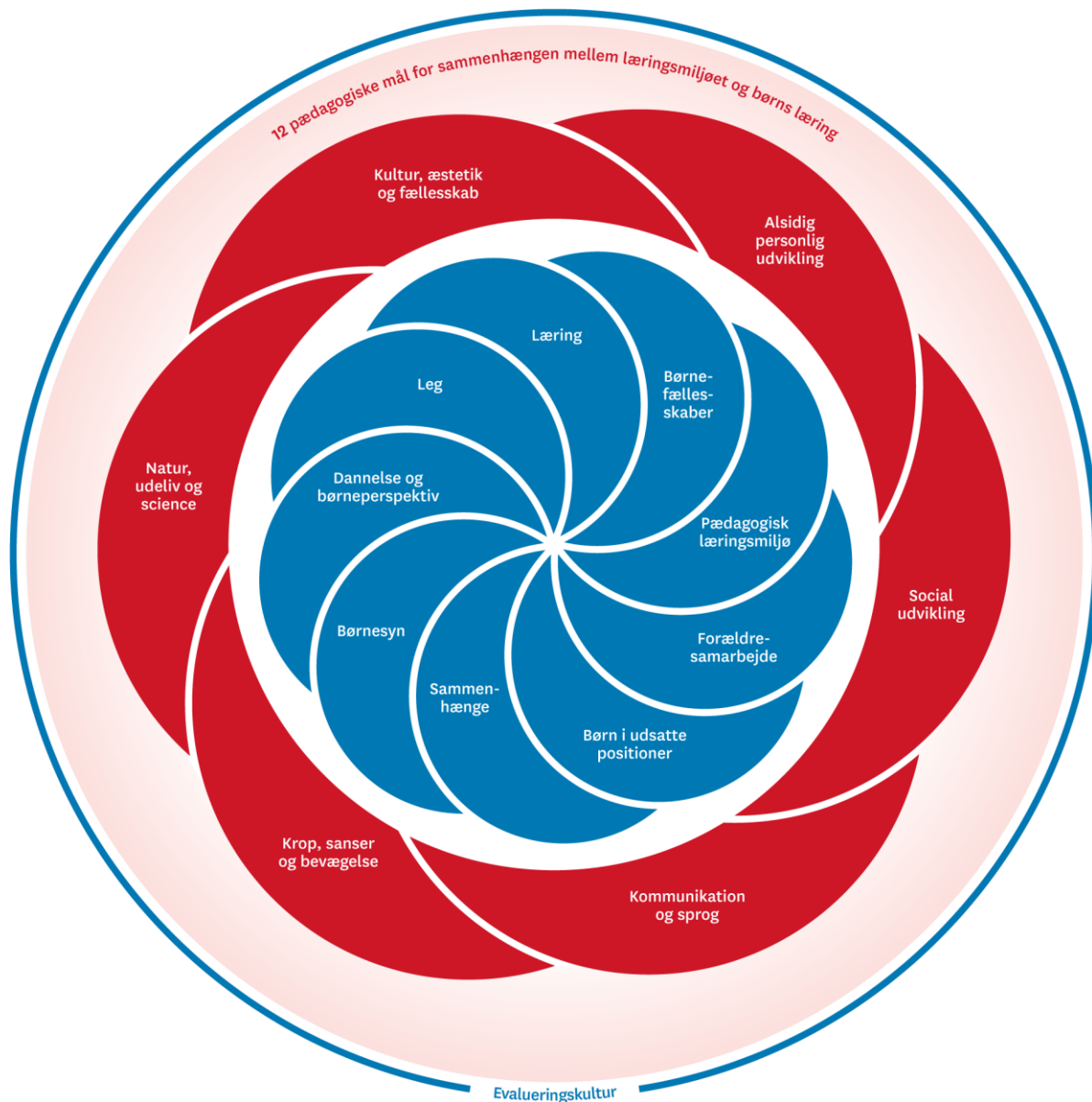

Pædagogisk Læreplan for
Børnehuset Kløvergården

Dagtilbudsområde
NORD 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner, med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Kontakt

Sagsansvarlig:
Pia Overvad Hansen
Dagtilbudsområde Nord
Telefon, direkte: 51 16 83 95

Kalundborg Kommune
Bredekildevej 23
4400 Kalundborg
www.kalundborg.inst.dk

Hvem er vi:

Dagtilbudsområde Nord.

Dagtilbudsområde Nord består af Dagplejen Nord, 5 integrerede dagtilbud: Idrætsinstitutionen Aktivarius, Børnehuset Engen, Eventyrhuset, Børnehuset Kløvergården og Børnehuset Regnbuen. Vuggestuen Toppen, og Raklev børnehave.

Vi har en fælles områdeforældrebestyrelse og et fælles MED udvalg.

Områdeforældrebestyrelsens styrelsesvedtægter findes her:

https://www.kalundborg.dk/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fFILER+-+HOVEDSITE%2fFiler-Borger%2fFiler-Boern_unge_familie%2fstyrelsesvedt%c3%a6gt+for+dagtilbud+i+Kalundborg+Kommune.pdf

Børnehuset Kløvergården er en integreret institution. Vi er normeret til 12 vuggestuebørn og 58 børnehalebørn.

Vi har til huse i en nedlagt landejendom hvortil der er bygget en nyere stor tilbygning. Kløvergården er beliggende i en lille landsby – Tømmerup – 3 km øst fra Kalundborg.

Vi er opdelt i 3 huse.

Det nye hus, her har vuggestuen og de yngste børnehalebørn deres grupperum.

Det gamle hus, her har mellemgruppebørnene og vores førskolegruppe deres grupperum.

Kontorbygning her er kontor, personalefaciliteter og mødelokaler.

Der er ansat 5 pædagoger, 3 pædagogmedhjælper, 1 puljejob, 1 pædagogisk teamleder.

Vi har jævnligt pædagogstuderende og PA-elever.

Vi har et stort udeområde på ca. 1 tdr. land, som er udnyttet med cykelbaner, sandkasser, legehuse, bålplads, huler og en gammel have med frugttræer, så der er rig mulighed for motorisk udfoldelse.

Vi har en stor lade med rutchebane og klatrevæg.

Vi har en gammel staldlænge der er indrettet til kreativt værksted.

Vuggestuen har deres egen legeplads med cykelbane, gyngesandkasse, balance bum og små bakker til motorisk udfoldelse.

Vi har god mulighed for udflugter i nærområdet, vi ligger i gåafstand til 2 skoler, Tømmeruphallen med springcenter, BMX-bane, den lokale brugs, Tømmerup -Holmeskoven og naturområdet Loch Ness.

Bussen køre hver halve time til Kalundborg.

Vi er en institution der året rundt nyder udelivet.

Vi vægter trivsel, anerkendelse, læring og udvikling i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske arbejde.

Vi spiser morgenmad fra kl. 6- 7.30. Det er ikke muligt at nyde medbragt mad. Derudover spiser vi tre måltider om dagen, formiddag, frokost og eftermiddag og børnene medbringer selv en madkasse til hvert af disse måltider.

Vi har fælles maddage flere gange om året.

Det fælles pædagogiske grundlag for Dagtilbudsområde NORD.

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag for Dagtilbudsområde Nord, samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring. Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse, den tilhørende bekendtgørelse, Kalundborg kommunes Børne og Unge politik samt dagtilbudsstrategi.

Det pædagogiske grundlag, giver fælles afsæt for det pædagogiske personale, i områdets dagtilbud, og omhandler en fælles forståelse af bl.a. børnesyn, dannelse, børneperspektiv, leg, læring, og børnefællesskaber. Det pædagogiske grundlag er fundamentet for arbejdet med læreplanstemaerne og læringsmålene.

Børnesyn.

Børn opfattes som aktive individer med kompetencer, og som medskaber af eget liv og læring. Børn er en del af fællesskabet, og har tilknytning til andre børn og voksne.

Børn har brug for:

- **Venskaber og fællesskaber.** Relationerne til andre børn er centrale for børnenes trivsel.
- **Relationer** til tilgængelige og nærværende voksne.
- **Anerkendelse** for deres initiativer, ideer og kompetencer.
- **Læringsmiljøer** hvor alle børn har lige mulighed for at deltage.
- **Legen** som grundlag for udvikling og læring.
- **Pauser** for at kunne trække sig

Dagtilbuddene understøtter det gode børneliv og beskytter børns ret til at være børn og til at udvikle sig i forskelligt tempo, ved at skabe brede læringsmiljøer.

Dannelse og Børneperspektiv.

Dannelse.

Er viden og værdier der er forankret i børns personlighed og som børn automatisk bruger når de skal begå sig i verden. Dannelse sker i med- og modspil med andre.

Børn har brug for:

- **At forstå** værdier og normer som er vigtige for fællesskabet.
- **At opleve** sig som en del af samfundet, naturen og kulturen.
- **At udvikle** evne til at lytte, udtrykke holdninger, og dermed bidrage til fællesskabet.
- **At lære** at respektere og anerkende andre, uanset forskelligheder.

Børneperspektiv

Børns oplevelse af børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv.

Børn har brug for:

- At blive set, hørt, anerkendt og medinddraget i egen læring.
- At blive hørt og taget alvorligt.
- At blive inviteret til at være aktivt deltagende, hvor medbestemmelse og medansvar giver børnene en forståelse for- og oplevelse med demokrati.

Legen

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Der tages afsæt i legens værdifulde indhold og betydning. Legen understøttes ved bevidste valg af materialer og rekvisitter i ude- og inde miljøet.

Børn har brug for:

- At lege spontane og selvorganiserede lege
- At det pædagogiske personale ser og skaber plads til børns initiativer.
- Leg som det pædagogiske personale rammesætter og hvor det pædagogiske personale er aktivt deltagende i leg.
- At det pædagogiske personale har en opmærksomhed på, hvordan legefællesskaberne udvikler sig.

Læring

Læring forstås bredt og sker gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og daglige rutiner.

Læring omfatter barnets udvikling af såvel:

- **Viden:** *Det som barnet ved*
- **Færdigheder:** *Det som barnet kan.*
- **Holdninger:** *Det som barnet vil.*
- **Selvværd:** *Det som barnet er.*
- **Mestring:** *Det som barnet gør.*

Børn har brug for:

- At det pædagogiske personale har en intention og et mål for barnets og børnegruppens læring.
- At der tages udgangspunkt i børns forskellige vilkår, kompetencer og nærmeste udviklingszone.

Børnefællesskaber

Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber. Relationer og venskaber er afgørende for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Det pædagogiske personale har fokus på balancen mellem det enkelte barn og fællesskabet.

Børn har brug for:

- At være i samspil med børn og voksne.
- Fællesskaber der udvider deres muligheder for deltagelse.
- At blive guidet til at agere i fællesskabet.

De fem centrale elementer afspejler sig både i vores planlægning af det pædagogiske arbejde samt i vores tilgang til barnet. Vores børn er i aldersopdelte grupper, hvortil der er tilknyttet faste voksne som kontaktpersoner.

Vi ønsker et fleksibelt læringsmiljø hvor vi arbejder og tilrettelægger det pædagogiske arbejde med udgangspunkt i barnets nærmeste udviklings zone.

Vi ønsker at skabe trygge rammer for alle vores børn, uanset alder.

Vi arbejder bevidst med at inkludere alle børn, så de oplever at være en del af fællesskabet.

Vi tænker, at læring for barnet sker igennem leg, planlagte og spontane aktiviteter. Det sker i daglige rutinesituationer, hvor børn og voksne mødes.

Vi stiler efter, at de voksne i begge huse er genkendelige for alle børn og forældre, og vi planlægger aktiviteter med børn på tværs af aldersgrupper. Det betyder at vi ofte arbejder med temaer på tværs af grupperne i husene, både dagligt men også i aftalte perioder.

Vi prioriterer tid til fordybelse med alle børn og arbejder i både små og større børnegrupper.

Vi ser forskelligheder hos både børn og voksne, som en vigtig ressource og opfatter forskellighed som et uundværligt bidrag til fællesskabet i vores børnehuse.

Vi arbejder bevidst med, både ude og inde, at skabe et trygt og nærværende læringsmiljø for alle børn. Vi tilpasser og ændrer jævnligt vores miljø, til den nuværende børnegrupes behov.

Vi arbejder med at skabe fysiske rum der inviterer til leg, fordybelse, og hvor flere kan deltage.

De voksne er tæt på legen og er rammesættende for den gode leg. Vi er opmærksomme på at være gode rollemodeller for alle børn.

Vi møder barnet med en tro på, at det godt kan, og signalerer at vi hjælper hvis det er svært.

Når man får plads i Kløvergården, bliver man altid inviteret til en rundvisning, hvor man hilser på personalet og ser det hus barnet skal starte i. Børn er forskellige og når barnet starter, aftaler vi hvordan indkøring skal forløbe og hvor lang tid den skal strække sig over.

Når børn fra vuggestuen nærmer sig alderen til børnehaven, kommer barnet i praktik i børnehaven og er således trygt og kendt med voksne og børn i huset.

Pædagogisk læringsmiljø

Dagtilbuddet betragtes som et læringsmiljø, hvor hverdagslivet danner ramme for børnenes læring og læringsprocesser. Læringsmiljøet dækker hele dagen, inkl. rutinemæssige aktiviteter, planlagte aktiviteter såvel som lege, børnene selv tager initiativ til.

Børn lærer og udvikler kompetencer i alle de kontekster de indgår i, i løbet af dagen. De pædagogiske rutiner rummer rig mulighed for at styrke børnenes læring og læringsprocesser. Rutiner er betydningsfulde, idet de er daglige, tilbagevendende og vedvarende.

Børn har brug for:

- Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø.

- At det pædagogiske personale har faglige overvejelser om børnenes læring og skaber forskellige læringsmuligheder i både planlagte og spontane forløb.
- At der er tilbud, der appellerer til alle børn.
- At dagtilbuddets inde- og uderum er indrettet så det understøtter børns leg og læring.
- At være i grupper hen over dagen, så kvaliteten i samspillet øges.

Det nye hus.

Her hører vuggestuebørnene og de yngste børnehavebørn til.

Her modtager vi dagplejebørn i gæstepasning.

I køkken/alrummet modtager vi børn om morgenen og spiser morgenmad indtil kl.7.30. Herefter fordeler børn og voksne sig ud i deres grupper.

Her er der mulighed for at lege konstruktionslege – rollelege -kreative aktiviteter som ex. Perler – tegning – puslespil.

Det er her vores yngste børn spiser deres 3 madpakker.

Vi har musik og spiller på instrumenter.

Vi har yoga og bevægelses aktiviteter

Garderoben

Her øver vi selvstændighed og motorisk færdighed

Vi øver sprog – begreber -forholdsord – navneord

Det gamle hus.

Her holder mellemgruppen og de ældste børnehavebørn til.

Her er der mulighed for at spise madpakker, -lege konstruktionslege – lave førskole opgaver.

Vi har musik -spiller teater – laver motorikbaner

Garderoben

Her øver vi selvhjulpethed, personlige kompetencer og hjælper børnene med at have styr/overblik over deres tøj og sko.

Værkstedet

Her får kreativiteten og fantasien lov at blomstre. Alt kreativt materiale står synligt fremme, så man kan lade sig inspirere, barn som voksen.

Rummet egner sig i særdeleshed til aktiviteter så som maling – papmache -gipsstøbning – obduktion af døde dyr – klippe/klister aktiviteter.

Laden

Her er der mulighed for motorisk udfoldelse. Her er klatrevæg -Balancebom -Rutchebane - Rebstige

Bålhytten

Her laver vi bål og øver regler, personlige og sociale kompetencer. Her er der mulighed for at eksperimentere -lave bål mad, samt ro til fordybelse og nærvær.

Cafeèn

Her er der mulighed for at tegne -læse -lægge puslespil og her spiser de ældste børnehaverbørn ofte deres eftermiddagsmad.

Legepladsen

Vores legeplads danner ramme for mange forskellige aktiviteter og læringsmiljøer.

Vi har en stor have med sandkasser, cykelstier, gynger og mange buske og huler, hvor børnene på tværs af huse, alder og grupper kan mødes og lege.

Skoven er et særligt område, der egner sig til lærerige eksperimenter om naturen og livet der udfolder sig herom. Her har man mulighed for at klatre i træer.

Samarbejde med forældre om børns læring

Forældre og dagtilbud har et fælles ansvar for barnets trivsel, læring og udvikling.

Det er vigtigt at:

- Forældresamarbejdet er præget af åbenhed, dialog og gensidighed
- Begge parter anerkender hinanden som ligeværdige partnere.
- Dagtilbuddet, sammen med forældrene, finder frem til, hvordan barnets trivsel, udvikling og læring fremmes.

Forældresamarbejdet foregår på forskellige niveauer:

- Det formelle som forældrebestyrelse, forældremøder og samtaler
- Jævnlig kommunikation om barnet
- Det uformelle ved sociale sammenkomster
- Sparring i forhold til det enkelte barn, forældres behov og dagtilbuddets behov.

I børnehuset Kløvergården vægter vi forældresamarbejde højt.

Forældre til kommende børn, er altid velkommen til at få en rundvisning i vores hus.

Vi opfatter os selv, som vigtige aktører i barnets liv. Det er vigtigt for os, at vi ved dagens begyndelse hilser godmorgen til alle og siger farvel når vi går hjem.

Alle børn har en kontaktpædagog i den tid barnet er hos os.

Som forældre kan man altid henvende sig til en medarbejder hvis man har brug for en snak. Vigtig information om børn, kommer altid rundt til alle fastansatte via vores interne info bog.

Vi ønsker en tæt og åben dialog med alle vores forældre, vi respekterer og anerkender forskelligheder.

Vi samler på de gode historier om barnets ressourcer og lægger ofte dagens foto op elektronisk.

Forældre hos os, kan forvente at vi er ærlige, omkring deres barns udvikling og trivsel.

I forbindelse med opstart i vores børnehus, tilbydes alle forældre en samtale efter 1 - 3md.

Vi har til forældresamtalerne udarbejdet et samtaleark, der tager udgangspunkt i de seks Lærerplanstemaer.

I vuggestuen tilbydes alle forældre en samtale i forbindelse med at barnet fylder 2 år og en samtale i forbindelse med overgang til børnehaven. Her deltager barnets kommende kontakt pædagog fra børnehaven.

I børnehaven tilbydes man en årlig samtale. Vi har her fokus på trivsel, læring og udvikling hos barnet.

For barnet i vores førskolegruppe, vil der være særligt fokus på skolestart og parathed.

Børn i udsatte positioner:

Det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så deres trivsel, læring udvikling og dannelse fremmes. Alle børn skal opleve at de er værdifulde for fællesskabet.

Børn har brug for:

- At det pædagogiske personale tager udgangspunkt i børns forskellige vilkår.
- At der tages udgangspunkt i det, barnet allerede kan og ved.
- At det pædagogiske personale har fokus på at tilrettelægge konteksten så barnet kan indgå i fællesskabet.

Vi har fokus på og arbejder bevidst med at hvert enkelt barn skal inviteres til, at være en del af fællesskabet.

Vi tilrettelægger vores læringsmiljø så børn i udsatte positioner får det bedst mulige udgangspunkt for at kunne deltage.

Vi vægter relation og interaktion imellem barn og voksen højt. Vi tage hånd omkring barnet. Vi skærmer, understøtter og guider der hvor det er svært.

Vores læringsmiljø består over dagen af både små og større læringsgrupper. Vi er bevidste om at tilpasse vores læringsmiljø, så barnet får en oplevelse af at kunne mestre.

Vi planlægger bevidst, at læring kan foregå både ude og inde. Vi justerer ofte i vores læringsmiljø og tager individuelle hensyn ud fra de fastsatte rammer i Kalundborg Kommune.

Vi vægter samarbejde højt og i samarbejde med barnets forældre, arbejder vi tværfagligt med eksterne fagpersoner fra PPR, Børn og familie, samt BLU i Kalundborg kommune.

Hvis barnet er i en længerevarende udsat position, arbejder vi altid tværfagligt.

Sammenhæng med Børnehaveklassen:

I Kalundborg kommune har dagtilbud og skoler udarbejdet Mål og principper for overgangen fra børnehave til skole, samt beskrivelse af 10 skoleparathedskompetencer.

I kan finde Mål og principper for overgangen fra børnehave til skole her:

[https://kalundborg.inst.dk/DOK.vdir/_da2/Dokumentarkiv%20-%20Hjemmeside%20-%20Kommune/Til%20menu/Fra%20b%C3%B8rnehavebarn%20til%20skolebarn%20-%20M%C3%A5l%20og%20principper%20for%20den%20gode%20overgang%20ofra%20dagtilbud%20til%20skole%20\(endelig\).pdf?PublicMenuNodeId=1226](https://kalundborg.inst.dk/DOK.vdir/_da2/Dokumentarkiv%20-%20Hjemmeside%20-%20Kommune/Til%20menu/Fra%20b%C3%B8rnehavebarn%20til%20skolebarn%20-%20M%C3%A5l%20og%20principper%20for%20den%20gode%20overgang%20ofra%20dagtilbud%20til%20skole%20(endelig).pdf?PublicMenuNodeId=1226)

I kan finde beskrivelse af 10 skoleparathedskompetencer her:

https://kalundborg.inst.dk/DOK.vdir/_da2/Dokumentarkiv%20-%20Hjemmeside%20-%20Kommune/Til%20menu/Skoleparathedskompetencer%20-%20okt.%202019?PublicMenuNodeId=1227

Med baggrund i materialet har dagtilbud og skoler udarbejdet lokale aftaler om hvordan overgangen skal foregå fra dagtilbud til skole.

I Børnehuset Kløvergården tilrettelægger vi vores arbejde, så vi bedst muligt medvirker til at skabe sammenhæng og sikre vigtig viden omkring barnet i den tid barnet går hos os.

Vi har både et formelt og et uformelt samarbejde med den lokale skole i Tømmerup. Det formelle tager udgangspunkt i vores årshjul for overgang fra dagtilbud til skole og justeres løbende og altid før kommende skoleår.

Kommende skolebørn kommer i praktik på skolen i foråret, inden skolestart. Det uformelle samarbejde består typisk af invitationer ad hoc. Det kan være ex. udstillinger, lån af lokaler eller besøg på legepladsen.

Vi har en førskolegruppe hvor krav og forventninger gradvis stiger i løbet af det sidste år i børnehaven.

Der bliver flere ting man selv skal kunne klare. Ex have styr på egen garderobe, toiletbesøg, vinke farvel, selv klare små konflikter på en hensigtsmæssig måde, men også kunne blive i en planlagt aktivitet i længere tid.

Vi samarbejder med barnets forældre omkring forberedelse til det kommende skift. Alle forældre tilbydes en samtale i efteråret hvor der er fokus på de 10 førskolekompetencer, både dem barnet kan, men også der, hvor vi fælles skal støtte barnets udvikling.

Inddragelse af lokalsamfundet

I børnehuset Kløvergården anvender vi dagligt det lokale miljø.

- Den lokale brugs
- Springcenter i Tømmeruphallen
- BMX-bane
- Tømmerup skole og SFO
- Musisk Skole hvor vi deltager i undervisning, eller tilkøbte teaterforestillinger.
- Naturskolen på Røsnæs
- Biografen – Den blå engel
- Loch Ness – Fuglereservat
- Kalundborg Museum
- Kalundborg Bibliotek
- Vi deltager i forskellige idrætsaktiviteter ex. fodboldstævner for børnehavebørn.
- Vi samarbejder med den lokale dagpleje, vi gæstepasser deres børn i forbindelse med sygdom, uddannelse eller ferie.
- Vi ønsker og inddrager forældre, lokale foreninger m.v. hvor vi gensidigt kan bidrage med viden og erfaring.
- Vi bruger kirken til jul

Børnemiljø: arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Børnemiljø beskrives og vurderes ud fra:

Det fysiske miljø: de fysiske rammer inden- og udendørs, herunder sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold

Det psykiske miljø: hvordan børnene trives med og omgås hinanden og de voksne
Hvordan de voksne møder, taler og anerkender børnene.

Det æstetiske miljø:

Hvordan man gennem sanserne opfatter eller påvirkes af noget, gennem den måde, hvorpå det føles, ser ud, smager, lyder og lugter

Vi indretter vores børnemiljø efter den aktuelle børnegruppe og det enkelte barns behov. Vi har fokus på at der skabes rum til forskellige typer af leg og beskæftigelse både ude og inde. Vi arbejder med kreativitet og selvstændighed på flere planer. Vi har derfor valgt at meget af vores materiale skal være tilgængelige for børnene.

En gang om året tager vi, med udgangspunkt i Kalundborg kommunes materiale om børnemiljø, en mindre gruppe, af en valgt årgang, ind til børneinterviews.

Vi drøfter herefter undersøgelsens resultat og ud fra de fastsatte rammer, sættes der konkret handling på.

- *Ex En gruppe af de 4-6årige inviteres med på rundtur i institutionen, hvor de tager billeder af det de kan lide og det de ikke kan lide, både ude og inde. Efterfølgende tager vi en snak om billederne.*

Derudover vil vi løbende lave børneinterviews med et udpluk af de 2-6årige, hvor vi taler om deres oplevelse af institutionslivet

De seks læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

"Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Kløvergården møder vi alle børn individuelt

Vi skaber rammerne for tryghed og udfordring og for udvikling og trivsel.

Vi opfordrer og øver børnene i at være selvstændige fx i garderoben, ved at øve sig i at tage tøj af og på.

Vuggestuebørnene og de yngste børnehvebørn øver sig i at vinke farvel om morgenen.

Skolegruppebørnene øver sig i at vinke selv, bære sin taske ind og lægge sin madpakke på plads.

Vi støtter op om børnenes egne initiativer.

- Ex fra Børnehaven: *Et barn spørger om det og en kammerat må låne kortene til "Der kom en mand, fra det Røde Hav" Den voksne svarer: "Ja, du må godt selv lige tage dem oppe på hylden"*

Eller

- Ex. Fra Vuggestuen: *Et barn henter sit overtøj i garderoben og begynder at tage det på. Den voksne smiler til barnet og siger. "Nå, vil du gerne ud at lege"*

Vi lægger stor vægt på, at børnene taler pænt til hinanden.

Ved konflikter giver vi børnene plads/rum til at løse situationen. Vi guider barnet til at få udtrykt sig eller hjælper barnet med at lytte til hvad den anden part siger.

Vi er opmærksomme på at man lytter til hinanden og lægger mærke til andre. Vi guider børnene i at vente på tur – vente på andre – være på tur.

Vi laver musik og teater, hvor børnene øver sig i at være på, og blive set og hørt.

Vi tror på at oprydning, pligter og ansvar giver en følelse af at høre til og være en vigtig del af fællesskabet.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse

Alle børn inviteres til fælles aktiviteter. Vi er opmærksomme på af nogle børn skal have en personlig invitation/ opfordring.

Vi er bevidste om at være gode rollemodeller for hinanden og børnene, ved at lære det enkelte barn at være opmærksom på omgivelserne og drage omsorg for andre.

- Ex fra vuggestuen: *En voksen sidder på kanten af sandkassen med et barn på skødet der græder. Et andet vuggestuebarn kigger på barnet og den voksne og hvorefter barnet siger "Ham ked af det". Den voksne svarer "Ja hun er ked af det, fordi hun fik sand i hovedet"*

Vi opfordrer til at børnene hjælper hinanden med at "finde en voksen", hvis nogen er ked af det, eller har brug for hjælp.

Vi har ture og aktiviteter både i og ud af huset, hvor børnene øver sig i at vente på tur og vente på andre.

Vi vægter venskab og fællesskab højt og vi spiser sammen i grupper ved alle måltider

- Ex. Fra Børnehaven: *3 børn hjælper til med at dække bord. Madpakkerne skal sættes på bordene og fordeles, så der sidder nogenlunde lige mange, ved hvert bord. Børnene vælger sig selv først og prøver at placerer bedste vennerne tæt på sig selv. Da en eftertragtet fælles ven skal "deles", foreslår den voksne, at de sætter sig på hver sin*

side af vennen. Samtalen føre videre til, at alle skal have en ven at sidde sammen med, og at man også kan sidde tæt på, hvis man sider over for hinanden.

Kommunikation og sprog.

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Kløvergården taler vi meget med vores børn og sætter ord på det vi gør.

Vuggestuen og de 3årige børnehavebørn, har musik en gang om ugen. Enten på Musikskolen, eller som undervisning i institutionen.

Vi taler med børnene i øjenhøjde. Vi roser og er anerkendende.

- Ex fra vuggestuen: *Et barn kommer og viser en voksen en tegning. Den voksne siger: "Ej, hvor er den flot. Jeg kan se, at du har gjort dig umage. Sikke nogle flotte farver du har brugt. Hvem er den fine tegningen til?"*

Dialogisk læsning, hvor børnene er medaktører i historien

Historiefortælling, hvor den voksne tager udgangspunkt i et eventyr. Her har børnene mulighed for at byde ind og være medfortæller.

- Ex fra Børnehaven :*Den voksne læser eventyret om Tornerose, hvor ordet "vakkert barn" optræder. -Det giver anledning til en snak om ord og betydning.*

Sprogkisten

Vi synger og rimer hver dag, inden vi spiser vores madpakker.

Vi spiller spil som billedlotteri, Naturspil og Uno

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Vi vægter krop og bevægelse højt. Vi har Yoga med de 3årige. Her øver vi kroppens smidighed, styrke og udholdenhed. Samtidig giver det en god fornemmelse for kropsbevished.

Vi er opmærksomme på at nogle børn har brug for at fægte og bryde med hinanden. Vi hjælper dem med at finde deres egne grænser og lytte til andres.

Vi arbejder med de finmotoriske aktiviteter, så som perler, modellervoks, puslespil og maling, både inde, men også ude ved vores borde og bænkesæt.

Vi bor i gåafstand til skoven, Loch Næss, BMX-klubben og Springcenteret.

Vi holder meget af udelivet og vores legeplads opfordrer til leg og bevægelse. Her er rig mulighed for at løbe, klatre, gynge, cykle og grave.

Daglige rutiner som ved håndvask, spisning og af og påklædning, er vigtige sansestimuli. Når barnet fx vasker hænder, sanser det at vandet er vådt, koldt eller varmt. Når barnet spiser, tager det stilling til om maden er sødt, surt, salt, lugter og om det er noget det kan lide. Hvis barnet fryser, eller sveder hjælper vi med at regulere temperaturen.

- Ex fra Vuggestuen *Et barn sidder i garderoben sammen med en voksen. De skal ud på legepladsen og barnet øver sig i selv at tage jakke på. Den voksne lægger jakken på gulvet, viser og sætter ord på, hvordan barnet skal bukke sig, stikke armene i ærmerne og løfte jakken over hovedet. Derved kommer jakken på. Barnet siger: "Se mig" og den voksne siger: "Ja, sådan. Du klarede det. Flot"*
- Ex fra Børnehaven. *En flok børn skal på tur og et hurtigt kig ud ad døren, afslører at det regner. Den voksne spørger så børnene, hvad de skal have på ud og børnene råber "Regntøj" i munden på hinanden. I garderoben skal børnene selv prøve at tage regntøj på. De fleste får selv regnbukserne på, men et par støvler driller fordi regnbukserne pølser. Overtallet kan selv få regnbukserne ud over støvlekanten, få spørger om hjælp. En dreng spørger den voksne, hvorfor bukserne skal uden på støvlerne og den voksne forklarer, at ellers løber vandet ned i støvlen. Efterfølgende bliver påstanden måske afprøvet i en vandpyt.*

Natur, udeliv og science.

“Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Vi holder meget af naturen og kan lide at være i den. Hver årstid har noget forskelligt at byde på.

Vi kigger dagligt til vores fuglehuse, fodrebrat, og insekthoteller.

Vi leger med vand og sand, vådt og tørt.

- Ex fra Vuggestuen. *Vi er ved stranden og går langs strandkanten. Vi taler om store og små sten, former, farver og tyngde. Et barn forsøger at løfte en stor sten, men opgiver hurtigt og finder så en der er noget mindre, som barnet kan løfte. Barnet jubler ad begejstring og kaster/ruller den ud i vandet, i mens han kigger på den voksne og råber: “Se, mig kan!”*

Vi ruller os i nedfaldsblade og kaster med dem.

Finder kastanjer og nødder i skovbunden.

Hopper i vandpytter og laver vandbaner.

Kigger og lytter efter flyvemaskiner og fugle.

Planter blomster og passer dem.

Dækker bord og tæller hvor mange vi er.

Graver i jorden og bark på gamle træer, finder biller, larver, insekter og regnorme.

Vi er meget glade for bål og eksperimenterer med forskellige bålaktiviteter, som mad, perler af ler og støbninger.

- Ex fra Børnehaven. *Vi er på bålpladsen ved Røsnæs Naturskole. En voksen har fyret godt op i bålet og en flok børn har været på jagt og fundet nogle lange pinde, som de langsomt kan brænde af, mens de roder i gløderne. Der går konkurrence i, hvem der kan holde liv i en flamme i længst tid.*

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Vi er sammen med børnene til alle måltider, første gang på dagen er kl.9.00 til formiddagsmad. Vi samles i vores grupper og de yngste synger inden måltidet og de store får fortalt historie

Vi fejrer alle højtider, jul, fastelavn, påske og Sankt Hans. Vi klipper, klitrer og pynter op og synger.

Vi laver hatteteater i små grupper, hvor børnene ud fra hvilken hat de vælger, spiller forskellige roller. Den voksne hjælper historien på vej, ved at spørge ind.

Vi laver teater og klæder os ud. De voksne hjælper med at skabe rammerne, kulisser og tøj.

De voksne opfører Juleevangeliet for alle Børnehavebørn, inden vi går på juleferie.

Skolegruppe går Luciaoptog i hele institutionen

Vi har fælles Jule-klippe/klisterdag med forældrene, hvor vi har forskellige små værksteder som, juleklip, juledekorationer, bål, kaffe og æbleskiver.

Emneuger der afsluttes med en fernisering.

- Ex fra Børnehaven: *Byen*. -Vi startede projektet med at gå rundt i lokalområdet og tage billeder af forskellige bygninger og huse, så som Hallen, Brugsen, Skolen, Mejeriet, Bålhytten på Loch Ness og div. parcelhuse.
Efterfølgende snakkede vi om billederne og lavede vores egen by, af forskelligt materiale, så som mælkekartoner, ispinde og skotøjsæsker.
Det hele "Byen" udmundede i en udstilling og en fernisering, hvor forældrene blev inviteret med.

Blomstens dag, hvor hvert barn medbringer en blomst, som plantes med en bedsteforælder, eller 4 ;-)-Efterfølgende er der bedsteforældrekaffe.

Vi holder hvert år en sommerfest, for børn og forældre.

Værkstedet, hvor kun fantasien kan sætte begrænsninger

Vi har en stor naturgrund, med gamle træer og store buske, som indbyder til at lave huler og gemmesteder.

Vi dyrker fantasien og konstruktionen

- Ex. Fra Vuggestuen: *En gruppe børn leger Købmand, bager kager og laver mad i legehusene, som de serverer for de voksne ved bænkerne.*

Skolegruppen holder overnatning i maj måned i en spejderhytte, som afslutning på børnehavelivet. Efterfølgende er der morgen-forældrekaffe.

Evalueringskultur:

"Gennem evaluering og dokumentation skabes ny viden, der bidrager til at udvikle kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og til at skabe de bedste betingelser for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. En velfungerende evalueringskultur baserer sig på, at vi som pædagogisk personale og ledelse udvikler en løbende faglig selvkritisk og reflekteret tilgang til vores pædagogiske praksis.

En systematisk evaluerende pædagogisk praksis er en proces, hvor vi gennem en række faser vurderer og reflekterer over sammenhængen mellem læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Hensigten er, at vi herudfra kan formulere nye formål eller arbejde ud fra de samme mål på nye måder.

For at udvikle en systematisk evaluerende praksis, har vi, i dagtilbudsområde Nord, valgt at tage udgangspunkt i Børne og undervisningsministeriets materiale, udarbejdet af Danmarks Evalueringsinstitut.

Det består af:

Kort om Evaluerende pædagogisk praksis. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/evaluerende-paedagogisk-praksis-0>

Redskab til selvevaluering. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/redskab-selvevaluering>

Redskab: Tegn på Læring. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/tegn-paa-laering-ii>

I forbindelse med implementering af den nye styrkede læreplan skal vi i højere grad end tidligere have fokus på evaluering af det pædagogiske arbejde. Det faglige fyrtårn og teamleder vil sætte en proces i gang på personalemøder. Vi forestiller os at det vil ske kvartalsvis, at vi vil dykke ned i forskellige metoder alt efter tema, behov og nysgerrighed på egen faglighed.

NOTAT